

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Studiedag – Journée d'études

Rechtbanken, balies en bedrijfsrevisorat: actualiteiten inzake hun samenwerking en actualiteiten ondernemingsrecht Tribunaux, barreaux et révisorat d'entreprises : actualités de leur collaboration et actualités en droit des affaires

Une organisation commune de / Een gemeenschappelijke organisatie van:

- het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) / l'Institut des Réviseurs d'Entreprises (IRE),
- de Orde van Vlaamse Balies (OVB),
- l'Ordre des Barreaux francophones et germanophone (OBFG),
- l'Union des Juges consulaires de Belgique (UJCB) – de Unie der Rechteren in Handelszaken van België (URHB).

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

BEMIDDELING

- Eric MATHAY, Réviseur d'entreprises, membre du Conseil de l'IRE, médiateur agréé (Bedrijfsrevisor, Raadslid IBR en erkend bemiddelaar)
- Patrick VAN LEYNSEELE, Avocat, médiateur agréé (Advocaat en erkend bemiddelaar)
- Louise-Marie HENRION, Présidente, Tribunal de commerce de Namur (Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Namen)

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

1. Bemiddeling in het kort
2. Bemiddelingsprocedure: voorbeeld van openingsbetoog van de bemiddelaar
3. Mentaliteitswijziging ten aanzien van het conflict

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

1. Bemiddeling in het kort

- Definitie:

Vrijwillig en vertrouwelijk proces voor het beheer en het oplossen van conflicten waarbij de partijen een beroep doen op een neutrale, onpartijdige en onafhankelijke derde, de bemiddelaar, die hen helpt om zelf een creatieve en duurzame oplossing te vinden, in overeenstemming met hun respectievelijke behoeften en rekening houdend met de belangen en de omgeving van elkeen.

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Rol van de bemiddelaar

De erkend bemiddelaar is een beroepsbeoefenaar die vertrouwd is met de hulpmiddelen voor communicatie, emotionele beheersing en integratieve en distributieve onderhandeling. Met andere woorden, de bemiddelaar:

- uit a priori zijn mening niet: hij oordeelt niet en geeft ook geen advies;
- bevordert de dialoog en de beraadslaging met en tussen de partijen en hun raadslieden;
- bevordert de luisterbereidheid;
- helpt de gesprekspartners bij het vinden van de nodige creativiteit voor het oplossen van de crisis/het probleem/het geschil;
- stelt geen oplossingen voor;
- is gehouden door de vertrouwelijkheidsplicht en het beroepsgeheim en is onderworpen aan een deontologische code.

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Drie soorten bemiddeling

- de gerechtelijke bemiddeling: de rechter beveelt ambtshalve de bemiddeling tijdens een procedure;
- de vrijwillige bemiddeling: de partijen (en niet de rechter) beslissen om een beroep te doen op een erkend bemiddelaar om hun conflict op te lossen; en
- de zogenaamde vrije bemiddeling: de partijen beslissen om een beroep te doen op een al dan niet erkend bemiddelaar.

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Voordelen van de bemiddeling

- **Snelheid:** soms één zitting, vaak twee tot drie maanden.
- **Vertrouwelijkheidsplicht** voor de partijen en de bemiddelaar, onderworpen aan artikel 458 van het Strafwetboek.
- **Beheersbare kosten:** de tarieven van de bemiddelaar zijn vooraf bekend en de kosten worden gelijkmatig verdeeld.
- **De partijen hebben zelf de controle over het proces:** win-winoplossing uitgewerkt door de partijen, vrijheid om de procedure te allen tijde te onderbreken.
- **Flexibiliteit van het proces:** creatieve oplossingen die niet beperkt zijn tot juridische of technische aspecten.
- **Vermogen om ingewikkelde aangelegenheden te behandelen:** behandeling van alle aspecten van het conflict (zowel de economische, relationale, psychologische als sociale aspecten en niet louter het strikt juridisch geschil).
- **Instandhouding van de relatie:** het hoofddoel bestaat erin de dialoog en het vertrouwen tussen de partijen te herstellen, alsook de relatie op lange termijn.

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

SV9

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Rol van de advocaat en de rechter bij de bemiddeling

- **Advocaat:** kan hetzij voorstellen om het bestaande conflict op te lossen aan de hand van een bemiddeling (bemiddelingsadviseur), hetzij worden geraadpleegd in de hoedanigheid van erkend bemiddelaar.
- **Rechter:** kan, op verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met instemming van de partijen, te allen tijde een bemiddeling bevelen, zolang de zaak niet in beraad is genomen (art. 1734 Ger. W.).

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

Slide 8

- SV9**
- titel slide: moet deze niet in een kleiner lettertype?
  - 1e puntje: "hij" weglaten
  - 2e puntje: komma na "partijen" weggelaten

Sara Verbeeren; 28/09/2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Rol van de bedrijfsrevisor

- Bevoorrechte gesprekspartner van de onderneming.
- Vertrouwenspersoon die als eerste wordt ingelicht over toekomstige of ontluikende conflicten binnen de onderneming.
- Verzoener (aangesteld in de hoedanigheid van gerechtelijk deskundige in een geschil) voor wie het merendeel van de bemiddelingstools zeer nuttig kunnen blijken: er is wel degelijk meer kans op beslechting van een geschil door verzoening.
- De best geplaatste persoon om bedrijfsleiders of vennoten in staat te stellen het beheer van de bestaande conflicten (van de onderhandeling in de rechtbank) anders te benaderen en hen in te lichten over de perspectieven die de alternatieve procedures voor geschillenbeslechting kunnen bieden.

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Informatie beschikbaar bij het ICCI en het IBR

- Standaardclausules inzake bemiddeling (in een contract of in een dagvaarding voor het gerecht) beschikbaar op de website van het ICCI: www.icci.be, rubriek "Publicaties", subrubriek "Modeldocumenten".
- IBR-contactpersoon "bemiddeling":
Eric MATHAY, Raadslid, erkend bemiddelaar
Stéphanie QUINTART, Adviseur, bemiddelaar
S.quintart@ibr-ire.be

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Traject van de bemiddeling

- Stappen voorafgaand aan de keuze van de wijze van geschillenbeslechting
- Traject van een bemiddeling
- Voorbeeld:

Twee vrienden (Marc en Julien) zijn vennoten sinds tien jaar. Zij zaten op dezelfde school en hebben daarna beslist om samen een vennootschap op te richten. Hun onderneming werkt goed...

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Keuze voor een alternatieve wijze van geschillenbeslechting

	Partijen	Advocaat *
1. Oorsprong van het conflict	De partijen waren het met elkaar eens en kwamen goed overeen tot op de dag dat ...	
2. Keuze van een advocaat	In de meeste gevallen wenden de partijen zich tot een advocaat en sporadisch ook rechtstreeks tot een bemiddelaar.	De advocaat zoekt samen met de partij naar de beste oplossing om het conflict te beheren: onderhandeling, verzoening, bemiddeling, <i>mini-trial</i> , arbitrage of, desgevallend, de rechtbanken.

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Vergelijking

	Bemiddelaar	Arbiter	Rechter
Rol	De bemiddelaar is een onpartijdige derde die de dialoog herstelt en de communicatie vergemakkelijkt. Hij neemt geen beslissingen (hij helpt). Hij analyseert de feiten en onderzoekt de belangen. De bemiddelaar wordt gekozen.	De arbiter beslist, doet uitspraak, hakt de knoop door en scheidt de partijen. Hij spreekt recht. De arbiter wordt gekozen.	De rechter beslist, doet uitspraak, hakt de knoop door en scheidt de partijen. Hij spreekt recht. De rechter wordt niet gekozen.
Soort procedure	INFORMEEL KORT Beheersbare kosten Beheersbare procedure	FORMEEL +/- LANG +/- DUUR (weinig beheersbaar) Niet-beheersbare procedure	FORMEEL LANG Niet-beheersbare kosten Niet-beheersbare procedure
Soort oplossing	Creativiteit, verbeelding VERTROUWELIJK	Juridische oplossing PRIVÉ EN VERTROUWELIJK	Juridische oplossing OPENBAAR
Soort beslissing	Resultaat in functie van de belangen	Beslissing over standpunten	Beslissing over standpunten
Tijdelijkheid van de debatten	(Het verleden) De toekomst	Het verleden	Het verleden
Resultaat voor de partijen	Winnaar/Winnaar	Winnaar/Verliezer Verliezer/Verliezer	Winnaar/Verliezer Verliezer/Verliezer
Aard van de relatie na afloop van de procedure	Bestaande relatie	Relatie in gedrang	Relatie in gedrang
Rechtsmiddelen en middelen tot tenuitvoerlegging	Goedgekeurde oplossing Goedgekeurde tenuitvoerlegging	Niet vatbaar voor hoger beroep Gedwongen tenuitvoerlegging van de beslissing	Rechtsmiddelen Gedwongen tenuitvoerlegging van de beslissing

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Keuze van de bemiddeling

	Partijen	Advocaat *	Bemiddelaar	Rechter
Opdracht tot bemiddeling	In geval van vrijwillige bemiddeling: beslissing door de partijen, desgevallend, op aanbeveling van hun advocaat	De advocaat kan een partij en diens confrater van de verwerende partij overtuigen om in bemiddeling te gaan of, indien een gerechtelijke procedure werd aangevangen, kan hij aan de rechter vragen om de partijen in bemiddeling te sturen (vanaf het inleidend verzoekschrift van de procedure).		De rechter kan ook op eigen initiatief (maar met instemming van de partijen) een bemiddeling bevelen (art. 1734 Ger. W., vonnis tot bemiddeling): het betreft hier een gerechtelijke bemiddeling.
Keuze van de bemiddelaar	Beslissing door de partijen (vrijwillige of gerechtelijke bemiddeling)	Desgevallend wordt een bemiddelaar voorgesteld door de advocaat.	In geval van gerechtelijke bemiddeling, formele aanvaarding van de opdracht per brief	In geval van gerechtelijke bemiddeling laat de rechter de keuze van de bemiddelaar over aan de partijen
Eerste informatief gesprek / bemiddelings-protocol	De partijen begeven zich samen of afzonderlijk naar de gekozen bemiddelaar voor een eerste contact.	De advocaten mogen dit informatief gesprek bijwonen	De bemiddelaar roept de partijen op en licht de bemiddelingsprocedure en de "spelregels" toe. Hij deelt hen het bemiddelingsprotocol mee dat de belangrijkste regels samenvat.	

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi, 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Keuze van de bemiddeling (vervolg)

	Partijen	Advocaat *	Bemiddelaar	Rechter
Verloop van de bemiddeling (vertrouwelijk proces)	De partijen nemen deel aan alle bemiddelingsvergaderingen.	De advocaten kunnen de bemiddelingsvergaderingen volledig of gedeeltelijk bijwonen.	De bemiddelaar doorloopt een proces gaande van de informatieverzameling (na aanvaarding van het werkingskader van de bemiddeling zetten de partijen elk hun situatie uiteen) tot de onderhandeling (na vaststelling van de op te lossen aangelegenheden zoeken de partijen samen met de bemiddelaar naar de beste oplossingen voor hun geschillen die zij analyseren). Deze stappen zullen in het volgend hoofdstuk nader worden uitgewerkt.	
Einde van de vrijwillige bemiddeling	De bemiddeling wordt beëindigd wanneer de partijen overeenstemming hebben bereikt over een oplossing. De partijen kunnen te allen tijde de bemiddeling beëindigen zonder hiervan nadeel te ondervinden.		Ook de bemiddelaar kan de bemiddeling beëindigen (indien de bemiddeling wordt aangewend voor oneigenlijke of onaangepaste doeleinden, het gedrag van (één van) de partijen onverenigbaar is met het traject van bemiddeling of de bemiddeling niet langer nuttig is).	

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi, 12.10.2012

SV6

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Keuze van de bemiddeling (vervolg)

	Partijen	Advocaat *	Bemiddelaar	Rechter
Bemiddelingsakkoord	De partijen stellen de overeenkomst op of doen een beroep op hun advocaat of vragen aan de bemiddelaar om deze overeenkomst op te stellen.	In voorkomend geval helpen de advocaten de partijen bij het opstellen van een voor hen geschikt akkoord.	Nadat de bemiddelaar of de raadslieden hebben nagekeken welke de juridische, fiscale, financiële en persoonlijke gevolgen zijn van hun respectieve beslissingen, stellen zij een akkoord op. Dit is het einde van het proces. De bemiddelaar ondertekent het bemiddelingsakkoord.	
Homologatie	De partijen kunnen aan de rechtbank vragen om hun akkoord te homologeren (het bemiddelingsakkoord en het bemiddelingsprotocol worden bij het homologatieverzoek gevoegd).	In voorkomend geval helpen de advocaten de partijen bij het opstellen van het verzoek dat door beide partijen of één van hen zal worden ondertekend.		De rechter kan de homologatie van het akkoord van de partijen alleen weigeren indien het strijdig is met de openbare orde of met de belangen van de minderjarige kinderen. Dit vonnis van homologatie van een bemiddelingsakkoord (art. 1733 Ger. W.) is niet vatbaar voor hoger beroep.
Einde van de gerechtelijke bemiddeling			De bemiddelaar meldt schriftelijk of de partijen al dan niet tot een akkoord zijn gekomen (geen vermelding van de redenen).	

Slide 16

SV6 Ik heb footnote verwijderd. Ok?
Sara Verbeeren; 28/09/2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

2. Bemiddelingsprocedure

Voorbeeld van openingsuiteenzetting van de bemiddelaar

- Voorstellingen - bevoegdheid van de deelnemers
- Wat kan men van de bemiddeling verwachten? – De procedure
- Een aantal werkingsregels
- De vertrouwelijkheidsplicht
- De caucus of het vertrouwelijk gesprek

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

2. Bemiddelingsprocedure (vervolg)

Voorbeeld van openingsuiteenzetting van de bemiddelaar (vervolg)

- Rechtsgrondslag voor de vertrouwelijkheidsplicht
- Vertrouwelijk karakter van de tijdens de bemiddeling uitgewisselde documenten
- Communicatieregels
- Positie en rol van de advocaten
- Bemiddelingsprotocol (standaardvoorbeeld)

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

3. Mentaliteitswijziging ten aanzien van het conflict

"Ik heb al mijn processen gewonnen
en uiteindelijk heb ik geld verloren."

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012

IBR - IRE

O.B.F.G.

Orde van
Vlaamse Balies

URHB-UJCB

Dank u voor uw aandacht!

Brussel / Bruxelles, Wolubilis, Vrijdag / Vendredi , 12.10.2012